

HAMMARÖ KOMMUN
kommun@hammaro.se

2024-04-29

1 (20)

Dnr- SI 2023:9262

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Hammarlundens skola 7-9 i Hammarö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Hammarlundens skola 7-9* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Hammarlundens skola 7-9* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla sitt arbete med att anpassa undervisningen så att alla elever blir stimulerade.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn tillsammans med lärarna behöver skapa samsyn att etablera och återupprätta studiero i undervisningen. Rektorn behöver också se till att alla lärare därefter följer de gemensamt överenskomna förhållningssätten för att etablera och återupprätta studieron i undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas betygssättning i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder **Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den 25 oktober 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:9262) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Hammarlundens skola 7-9* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys

Av granskningen framgår att rektorn följer upp och analyserar verksamheten på ett sätt som ger goda förutsättningar för utveckling. Rektorn följer upp och analyserar skolans olika studieresultat i slutet av vårterminen och identifierar i samband med detta trender över tid, avvikelser, resultat utifrån kön, styrkor och svagheter kopplat till undervisningens genomförande och lärarnas bedömarkompetens. I detta arbete deltar lärarna. Ett exempel på en trend som rektorn, i samband med detta, uppmärksammat är specifika resultat i ämnet svenska. Utifrån detta arbetar lärarna strukturerat under undervisningen med att stärka elevernas kunskaper. Rektorn följer också upp undervisningens genomförande genom både spontana och inplanerade klassrumsbesök. Då tittar rektor närmare på lärarnas förmåga att strukturera lektioner efter skolans mall för lektionsstruktur och på deras förmåga att leda undervisningen. Klassrumsbesöken följs sedan upp individuellt med lärarna på medarbetarbetarsamtalen där rektor återkopplar vilka styrkor och utvecklingsområden rektor har identifierat i samband med besöken. Utifrån detta samtal sätter rektor och lärare tillsammans upp delmål som också senare följs upp. Granskningen visar dock att rektorn bara i delar följer upp värdegrundens integrering i undervisningen.

Jämställdhetsarbetet

Av granskningen framgår att rektorn i vissa delar leder ett jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn analyserar skolans studieresultat ett jämställdhetsperspektiv och har utifrån det identifierat mönster i undervisningen som kan gynna/missgynna respektive

kön. Rektorn säger till exempel att hen i sin uppföljning kunnat identifiera ett antal mönster relaterat till pojkar och flickor, till exempel att flickor oftare har prestationsångest i relation till skolarbete medan pojkarna generellt är mer benägna till att drabbas av låg motivation till skolarbetet. Utifrån det har rektor satt in insatser som syftar till att dämpa flickors prestationsångest samt öka pojkars motivation. Till exempel har insatser inom ramen för Skolans val introducerats som knyter an till oro och ångest kopplat till prestation. Det har även genomförts insatser i studieteknik inom ramen för Skolans val för att ge pojkar verktyg att lättare lära sig att kunna ta ansvar för sina studier. Elevhälsan nämner också att skolans nuvarande fortbildningsinsats om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har särskilt fokus på att synliggöra flickors neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Rektorn följer dock inte upp i vilken utsträckning eller hur varje lärare arbetar med jämställdhetsfrågor i undervisningen.

Ledning och organisation

Granskningen visar att det på skolan finns flera olika forum där lärarna och elevhälsan ges tid och förutsättningar att samverka kring undervisning, elevernas behov och förutsättningar samt gemensam utveckling av undervisningen. I vissa av dessa forum deltar rektorn. I de forum där rektorn inte deltar leds detta arbete av personal som rektor utsett, till exempel arbetslagsledare, som i sin tur ser till att återkoppla till rektor samt säkerställa att det som diskuteras också leder till faktiskt avtryck i undervisningen. Utöver de interna mötena finns också flera möjligheter till samverkan med lärare från andra skolor inom kommunen, till exempel för lärare som saknar ämneskollega på skolan. För lärarna på skolan som inte är legitimerade eller behöriga att sätta betyg finns stöttning i form av legitimerade och behöriga kollegor att samtala med. Det finns också mentorer och, av rektor, särskilt utsedda kontaktpersoner för de lärare som är obehöriga, saknar legitimation eller är nya i arbetet. Det finns också lättillgängligt material via skolans plattformar som tydliggör skolans förhållningssätt och rutiner kring till exempel extra anpassningar, särskilt stöd och kränkande behandling. Rutiner som också rektor ser till levandehålls genom information via elevhälsan. Rektorn säger också att i de fall det uppkommer osäkerhet kring hur rutiner och de gemensamma förhållningssätten ska appliceras stöttar hen eller elevhälsan genom handledning. De gemensamma rutinerna och förhållningssätten utvärderas också av lärarna och utifrån vad som framkommer i dessa utvärderingar kan rektor styra sitt förbättringsarbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet i undervisningen ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att även om rektorn identifierat skillnader mellan pojkar och flickor utifrån till exempel psykisk hälsa, motivation och studieresultat är rektorn inte införstådd med om det i undervisningen finns strukturer som gynnar/missgynnar respektive kön. Skolinspektionen konstaterar därmed att det saknas en djupare orsaksanalys, där resultaten sätts i relation till olika förutsättningar så som undervisningens utformning och lärarnas kompetens kring jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn leder ett arbete för att skapa ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Detta arbete bör bland annat handla om att skapa medvetenhet om flickor och pojkar bemöts olika utifrån krav och förväntningar samt om det existerar och reproduceras undervisningspraktiker som kan antas påverka pojkar och flickors respektive förutsättningar till effektiv inläring. Vidare bör ett strategiskt jämställdhetsarbete behandla hur rektorn organiserar och systematiserar arbetet med att följa upp att alla lärare, i alla ämnen, arbetar med ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområde finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Strukturerad och varierande undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att eleverna möter en varierad och strukturerad undervisning med ett aktivt lärarstöd. Till exempel visar granskningen att lärarna jobbar medvetet med att variera undervisningen utifrån hur de väljer att under ett lektionspass jobba aktivt

med olika förmågor/moment samt hur de väljer att integrera teoretiska moment med praktiska. Granskningen visar vidare att det finns skolgemensamt överenskomna strukturer för lektionernas utformning utifrån uppstart, förmedling av syfte och innehåll samt avslut och sammanfattning. Strukturer som lärarna generellt följer och som i sin tur också följs upp av rektor. Det framkommer också att lärarna är måna om att eleverna ska förstå uppgiften samt att de ser till att eleverna kan komma igång med sitt skolarbete. Lärarna berättar till exempel att skolan har rutiner för att se till att lärarna möter elever som de särskilt kan behöva uppmärksamma i samband med genomgångar, till exempel utifrån vem som kan behöva en extra genomgång i samband med uppstart av en uppgift. Lärarna ger också flera exempel på hur de kan arbeta för att vägleda elever genom att skapa förståelse för en uppgift, till exempel genom att bryta ned den i flera olika steg. Lärarna ger även exempel på hur de följer upp elevernas förståelse för uppgiften under uppgiftens genomförande, till exempel genom samtal eller genom att del av elevers utkast och därigenom skaffa sig en uppfattning om elevernas förståelse och kunskapsproduktion.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att det varierar om lärarna uttrycker höga förväntningar på eleverna samt att det finns inslag i undervisningen där lärarna medvetet för att stärka elevernas självförtroende. Flera elever säger dock att de upplever att detta inte gäller alla lärare och att det finns lärare som snarare reagerar negativt snarare än med uppmuntran när en elev inte arbetar med uppgiften. Lärarna berättar att de arbetar med att utveckla elevernas förståelse och acceptans för att skolan är en plats att våga pröva och att det utifrån det är acceptabelt att misslyckas eller säga fel. Lärarna ger också flera exempel på hur de i undervisningen ger eleverna möjligheter att träna på att lösa en uppgift på flera olika sätt.

Det varierar mellan lärarnas undervisning är anpassad för eleverna och stimulerar dem. Rektorn säger vidare att det varierar från lärare till lärare på hur bra de är på stimulera, vägleda och utmana eleverna efter deras förväntade kunskapsnivå. Rektorn säger till exempel att hen upplever att vissa lärare använder sig av tydliga exempel och genom dessa vägleda eleverna medan det finns andra lärare vars undervisning är mer föreläsningbaserad, följt av individuellt arbete. Ett arbetssätt som rektorn menar leder till att elever lämnas mer ensamma till att klara av sina arbetsuppgifter och att en effekt av detta är att vissa elever då blir mer passiva. Rektor menar att det i sin tur kan öka risken för minskad studiero i klassrummet. Något som också eleverna bekräftar. Granskningen visar flera goda exempel på anpassningar lärarna gör för elever i undervisningen. En sådan anpassning är användandet av öppna uppgifter,

uppgifter som tillåter att eleverna kan jobba på olika sätt fast med samma innehåll. Till exempel genom att lärarna uppmuntrar elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling att utveckla sina svar och redogörelser mer medan de för elever som inte kommit lika långt kan välja att plocka bort vissa moment eller uppgifter till förmån för något annat. Ett annat exempel på anpassning är tillgången till uppgifter och läromedel anpassade både för elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling respektive för elever som inte kommit lika långt. Eleverna ger också exempel på att lärarna i vissa fall kan välja att byta arbetsuppgifter när de märker att eleverna tappat i motivation. Granskningen visar vidare att lärarna gemensamt enats om att eleverna i syfte att skapa samhörighet och förebygga en god arbetsmiljö ska ha bestämda platser i klassrummet samt att de ska planera för goda grupp sammansättningar vid grupparbete. Däremot framkommer dock att inte alla lärare förhåller sig till detta, till exempel har lärarna gemensamt kommit överens om att de elever som inte klarar av att sitta i grupprum, antingen på grund av att de är i behov av mer stöttning eller för att de riskerar att annars störa ordningen ska få göra det. Något som dock inte alla lärare väljer att förhålla sig till. En effekt av detta, enligt lärarna, är en ökad svårighet i att nå och hjälpa dessa elever.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att det varierar mellan lärare i vilken mån elevernas synpunkter på undervisningen omhändertas. Granskningen visar att det finns skolgemensamma strukturer för att ge eleverna delaktighet i undervisningen, strukturer så som förväntansdokument där förväntningar på lärarna kontra eleverna adresseras utifrån till exempel lärarnas ansvar att ge eleverna möjlighet att påverka undervisningens planering och upplägg. Granskningen visar också att några lärare arbetar i enlighet med detta, medan andra inte gör det, till exempel utifrån hur elever görs delaktiga i undervisningens planering och upplägg. Lärare berättar också att de kontinuerligt och strukturerat efter avslutat arbetsområde alltid låter eleverna utvärdera sina upplevelser av undervisningen. Elevernas bild av sin delaktighet i undervisningen är dock att det varierar mellan lärare i vilken mån de som elever kan påverka undervisningen och sitt eget lärande. Rektorn säger att elevernas delaktighet i undervisningen är ett område som de kan behöva analysera mer systematiskt. Utifrån Skolinspektionens lektionsobservationer, inkomna dokument och intervjuer framgår att lärarna arbetar på olika sätt med att låta elever reflektera sitt eget lärande. Några exempel är att elever skriver loggböcker, att de ges möjlighet att ge korta reflektioner i slutet av lektioner om innehållet samt att lärare ser till att ställa frågor som uppmuntrar till reflektion över det egna lärandet, till exempel: "Vad har du lärt dig idag?" och "Vad behöver du utvecklas i?".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla sitt arbete med att anpassa undervisningen så att alla elever blir stimulerade.

Granskningen visar att det varierar mellan lärarna i hur väl de anpassar undervisningen för eleverna. Även om lärarna gör flera anpassningar så finns det undervisning som är enformig och som inte är tillräckligt anpassad för eleverna. Om undervisningen är enformig riskerar det att påverka elevernas motivation. Om undervisningen inte är anpassad till eleverna riskerar det att leda till att de inte når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna se över hur de kan utveckla undervisningen så att den anpassas för att nå alla elever och inte bara de som redan är motiverade. Ett sätt att påbörja detta arbete kan vara att identifiera styrkor i den undervisning som bedrivs på skolan, för att därefter sprida goda exempel i kollegiet. Ett annat sätt kan vara att involvera eleverna och göra dem delaktiga i hur undervisningen kan utformas för att vara tydlig, motiverande och stimulerande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Trygghet

Granskningen visar att skolan förvisso har ett samlat, aktivt och medvetet trygghetsarbete men att det finns delar där rektorn inte vidtagit tillräckliga åtgärder. Rektorn kartlägger elevernas upplevelse av tryggheten genom enskilda samtal med elever utifrån olika professioner så som till exempel kurator, sjuksköterska, lärare och mentor samt gruppsamtal styrda av elevhälsan, trygghetsenkäter, sociogram, elev- och klassråd, trygghetsvandringar tillsammans med elever och uppföljning av

kränkande behandling. Det finns också ett särskilt trygghetsteam, som rektor ingår i, som möts för att tillsammans samverka kring trygghetsfrågor. Det är också i detta trygghetsteam där trygghetsenkäten analyseras. Rektorn beskriver arbetsprocessen som att trygghetsteamet går ut med underlaget från resultatet utifrån analysen till arbetslagen och hjälper mentorerna med att komma igång och implementera arbetet trygghetsteamet föreslagit. Detta är strukturer som tillsammans med skolpersonalens goda kännedom om eleverna gjort att personalen väl känner till både platser och elever på skolan som kan kopplas till utmaningar utifrån trygghet. Det ges också exempel på olika trygghetsskapande insatser, som till exempel förekomsten av rastvärdar samt den gemensamma överenskommelsen att ingen elev ska behöva sitta ensam i matsalen.

Rektorns uppföljning av värdegrundsuppdraget sker via trygghetsteamet, där rektorn sitter med, samt genom elevhälsan, uppföljning av enkäter och likabehandlingsplanen samt genom individuella utvecklingssamtal. Utifrån det samlade underlaget styr rektorn värdegrundsuppdraget till att riktas mot specifika insatser, till exempel gentemot vad eleverna ska arbeta med på Skolans val och vad som behöver tas upp på mentorstiden. Utifrån det får eleverna arbeta med olika områden som exempelvis civilkurage, hur man bemöter varandra på internet samt sex och samlevnad. Lärarna följer upp arbetet i samband med arbetslagsmötena och underlaget vidarebefordras därefter till rektor genom arbetslagsledarna på ledarlagsmöten.

Granskningen visar dock att det på skolan finns grupper av elever som använder sig av ett nedsättande språkbruk och att detta språkbruk återfinns både i och utanför klassrummet. Denna problematik är förvisso känd bland skolans personal och adresseras av trygghetsteamets kartläggning utifrån kränkande behandling och Likabehandlingsplanen. Trots detta är dock en effekt av förekomsten av det kränkande och nedsättande språkbruket, som eleverna beskriver om, att vissa elever upplever otrygghet i samband med deltagande i idrott och hälsa samt att de på grund av detta i vissa fall väljer att inte delta i all undervisning i ämnet. Rektorn berättar att hen känner till problemet med vissa elevers språkbruk och att det är något som hen jobbar tillsammans med lärarna och elevhälsan för att korrigera, till exempel genom att tydliggöra rutinerna för kränkande behandling. Utöver detta säger rektorn att hen inte i dagsläget har några ytterligare insatser för att adressera utmaningar med språkbruk. Lärarna säger dock att trygghetsteamet har spridit material om attityder till lärarna att arbeta med tillsammans med eleverna och att detta gett visst resultat.

Studiero

Granskningen visar att även om det finns rutiner för att skapa en god studiero, till exempel utifrån gemensamt förhållningssätt och rutiner så varierar det mellan lärarna

om dessa följs. Dessutom varierar det mellan lärarna hur väl deras strategier för att återskapa studiero när den brister fungerar. Rektorn och elevhälsan är överens om att det varierar mellan lärarna hur väl de lyckas skapa en god studiero så eleverna också kan ägna sig åt skolarbete. En förklaring som rektorn och elevhälsan ger till variationerna i studiero är att alla lärare inte lyckas lika bra med att upprätthålla ledarskapet i klassrummet. Rektorn säger dock att hen är medveten om detta och att hen genom handledning stöttat de lärare som varit i behov av detta. Dessutom visar granskningen att det varierar mellan lärare om de följer de gemensamma rutiner som finns på skolan, exempelvis ordningsregler. Några lärare säger också att de saknar gemensamma förhållningsregler kring hur de ska agera när elever stör ordningen i klassrummet. En effekt av att studieron i vissa fall inte kan upprätthållas är, enligt några av lärarna, att eleverna inte lär sig i den takt de annars skulle kunnat samt att miljön har en negativ effekt på elevernas förmåga att koncentrera sig. Något som också bekräftas av eleverna. Någon elev säger till exempel att hen har klasskamrater som väljer att studera hemifrån eftersom de inte upplever sig kunna studera när det inte finns någon studiero. Granskningen visar trots att studieron varierar och att det varierar hur lärarna arbetar för att skapa en god studiero följer skolan regelbundet upp studieron genom till exempel enkätundersökningar och klassvisa avstämningar samt att lärarna är måna om att diskutera olika sätt att tolka och förhålla sig till begreppet studiero tillsammans med eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn tillsammans med lärarna behöver skapa samsyn att etablera och återupprätta studiero i undervisningen. Rektorn behöver också se till att alla lärare därefter följer de gemensamt överenskomna förhållningssätten för att etablera och återupprätta studieron i undervisningen.

Det finns ett skolgemensamt arbete utifrån att skapa förutsättningar för god studiero som inkluderar exempelvis hemklassrum, fasta placeringar i klassrummet, gemensamt överenskomna lektionsstrukturer etcetera. Dessa strukturer tillämpas dock inte alltid av alla lärare, alternativt räcker inte alltid till, för att kunna återupprätta studieron när denna väl har fallerat. Rektorn indikerar också att det finns en koppling mellan studieron och lärarnas undervisning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna ser över och utvecklar gemensamma förhållningssätt i arbetet med att upprätthålla studiero. På en övergripande enhetsnivå kan ett av målen vara att det ska finnas gemensamma förhållningssätt kring studiero som all personal följer och som inkluderar både

förebyggande och åtgärdande insatser. Rektorn behöver därefter följa upp att lärarna följer de fattade besluten om hur studiero skapas och upprätthålls. Ett sätt att göra detta kan vara via auskultationer. Något som också kan innebära en möjlighet för lärarna att tillsammans få en bild av varandras styrkor samt behålla och utveckla de starkare sidorna av undervisningen och ledarskapet. Skolinspektionen rekommenderar också att rektorn i detta arbete inkluderar elevhälsan.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar flera förutsättningar i form av tid och avsatta forum för lärarna att kunna samverka kring betyg, likvärdiga bedömningar och bedömarkompetens. Till exempel berättar några lärare att de i sina ämnesgrupper rättar varandras prov samt diskuterar betyg. En lärare, som är ensam i sitt ämne säger även att hen i kan rätta tillsammans med ämneskollegor ifrån andra skolor i kommunen. Det finns även kommungemensamma möten kopplat till bedömningar av nationella prov. Vid dessa möten avidentifieras, byts och rättas prov av andra än ansvarig lärare. Dessa möten är också tillfällen för lärarna att tillsammans med erfarna kollegor titta på elevexempel, diskutera skrivningar och tolkningar i styrdokument kopplat till betyg och bedömningar. Lärarna berättar utöver detta även att de sambedömer i ämnen där nationella prov saknas. Granskningen visar också att obehöriga lärare ges stöd i sitt arbete med bedömning och betygsättning genom kvalitetssäkring av erfarna kollegor, både från den egna skolan och via samarbete med andra skolor i kommunen. Elevhälsan uppger också att de har en god kommunikation med lärare kring bedömning och betygsättning. Till exempel, när en lärare är osäker på bedömningar så hjälps de åt eller stöttar den läraren.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att även om rektorn har strukturer för att följa upp och analysera med syfte att identifiera avvikelser och mönster i studieresultat och relatera detta till

lärarnas bedömning och undervisning, men att detta inte genomförts. Därmed har rektorn inte heller diskuterat eventuella avvikelser i studieresultaten tillsammans med lärarna. Granskningen visar dock att rektorn är bekant med studieresultaten och har identifierat resultat som sticker ut.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas betygssättning i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder.

Eftersom det inte gjorts någon samlad, gemensam analys av studieresultat är rektorns kännedom om bakomliggande orsaker till eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar otillräcklig. Därmed görs det ingen analys av lärarnas betygssättning med syfte att identifiera om det finns avvikelser i resultaten som indikerar att lärarnas bedömningar inte varit likvärdiga. Om inte en sådan analys görs finns det risk att lärarna utvecklar egna "måttstockar" för sina bedömningar. Det är viktigt att det finns rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt, och att de nationella proven särskilt har beaktats vid betygssättning

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att genomför en analys av lärarnas bedömningar. I detta arbete behöver rektorn tillsammans med berörd skolpersonal analysera eventuella avvikelser i betyg i de olika ämnena/årskurserna samt titta på skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg samt utifrån dessa föra diskussioner med berörd personal. Vid stora avvikelser, utifrån såväl ett kortare som ett längre tidsperspektiv, behöver rektorn kunna presentera tydliga förklaringsmodeller till varför det förhåller sig på det sättet som studieresultaten visar.

På Skolinspektionens vägnar

X Matilda Yvede

Beslutsfattare

Signerat av: Matilda Yvede

X Johan Hieronymus

Föredragande

Signerat av: Johan Hieronymus

I handläggningen av ärendet har även utredare Carola Nal medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 10 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25-27 mars och digitala intervjuer genomfördes den 2-3 april 2024. Besöket genomfördes Johan Hieronymus och Carola Nal.

Hammarlundens skola är en kommunal grundskoleenhet i Hammarö kommun. Det går totalt 449 elever i årskurs 7-9 på skolan. Skolan leds av en rektor.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde 2:

Rektorn och lärarna behöver utveckla sitt arbete med att anpassa undervisningen så att alla elever blir stimulerade.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 3:

Rektorn tillsammans med lärarna behöver skapa samsyn att etablera och återupprätta studiero i undervisningen. Rektorn behöver också se till att alla lärare därefter följer de gemensamt överenskomna förhållningssätten för att etablera och återupprätta studieron i undervisningen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas betygssättning i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

